

12 FRANCESC i la nostra CASA DE TOTS

Carta «*Laudato Si'*» —«*Lloat sigueu*»—

22 Gaudim de LLIBERTAT per afrontar els desafiaments de la tecnologia

La tecnologia constitueix un poderós instrument que facilita a l'ésser humà l'assoliment d'alguns objectius que altrament no estarien al seu abast. No obstant això, en pocs anys la generalització de l'ús d'alguns recursos tecnològics, sobretot en l'àmbit de la comunicació, ha comportat un profund i accelerat canvi cultural que no sempre hem estat capaços d'assimilar. Des d'aquest punt de vista la tecnologia ens ha desbordat. No hem sabut avançar al mateix ritme.

Malgrat tot, **els éssers humans continuem gaudint de la llibertat necessària per condicionar l'ús de la tecnologia**, de tal manera que continuï essent un instrument útil i que en cap cas sigui posada al servei d'unes finalitats que no tenen res a veure amb la dignitat de les persones. Francesc ha escrit: «*Novament és possible ampliar el camp de visió. Gaudim de la llibertat necessària per limitar la tècnica i orientar-la; podem posar-la al servei d'un altre tipus de progrés més sa, més humà, més social, més integral*» (LS 112).

És a dir, **un bon ús de la nostra llibertat ens permetrà limitar i condicionar els efectes de la invasió tecnològica**, amb la finalitat d'aprofitar-ne els avantatges i evitar-ne els riscos. És un desafiament que ens cal afrontar amb lucidesa i coratge. «*Cada dia som més conscients que el progrés de la ciència i de la tecnologia no és una expressió del progrés de la humanitat i de la història; i augmenta la sensació que els camins que condueixen a un futur feliç són uns altres. Això no vol dir que hàgim de renunciar a les possibilitats que la tecnologia ens ofereix*» (LS 113).

D'altra banda, molts recursos tecnològics no estan a l'abast de tots els ciutadans, i **sovint el bé d'unes poques persones repercuteix en un mal per a moltes més**; és un fet que l'acumulació de constants novetats tecnològiques està generant una superficialitat que ens impedeix de fer realitat una vida més plena i més compartida amb els altres; més aviat ens enganya i ens empobreix.

Francesc ha advertit que hem d'assumir el progrés positiu i sostenible realitzat fins avui, però **cal que ahora recuperem els valors i els grans objectius que el nostre irrefrenable afany de grandesa ha escombrat.** (cf. LS 114).

23 L'ÉSSER HUMÀ té un poder limitat i molta responsabilitat

NOTA. *Antropocentrisme*. Manera de pensar segons la qual l'ésser humà (home o dona) és considerat el centre del món; per tant, la resta de la creació ha de ser entesa en funció de l'ésser humà i de les seves necessitats i els seus desitjos.

Francesc ha afirmat que «*la modernitat s'ha distingit per un desmesurat antropocentrisme, que, amb una altra imatge, avui continua perjudicant la comprensió mútua i tot intent d'enfortir els vincles socials*» (LS 116).

L'ésser humà ha esdevingut incapaç de descobrir el lloc que ha d'ocupar en relació amb els altres éssers creats. Ens cal ser molt conscients dels límits que la realitat ens imposa, perquè aquesta és la condició necessària per assolir un desenvolupament harmònic dels individus en particular i de la societat en general. «*Si els éssers humans ens declarem autònoms de la realitat i ens comportem com uns dominadors absoluts, els fonaments de la nostra existència s'ensorren*» (LS 117).

Una conseqüència de l'excés d'antropocentrisme és el dany que l'ésser humà ha causat i continua causant a la natura, en perjudici del conjunt de la humanitat. En comportar-se com si tingués un domini absolut sobre la natura, en comptes d'exercir el seu paper de col·laborador de Déu en la conservació de la creació ha provocat que la natura mateixa es rebel·li en contra seu (cf. LS 117).

En efecte, **en accentuar abusivament l'antropocentrisme, els éssers humans ens hem fet incapaços de reconèixer la dignitat dels altres éssers creats.** Una altra conseqüència d'aquest error consisteix a creure que els *interessos personals* estan per damunt del *bé comú*; i, també, que el benestar dels països rics es pot fonamentar en l'aprofitament dels recursos materials dels països pobres, provocant que aquests darrers esdevinguin incapaços de fer-ne ús i sortir de la seva pobresa endèmica (cf. LS 118).

Que potser hem oblidat que «la nostra obertura als altres —cadascun dels quals es un 'tu' capaç de conèixer, estimar i dialogar— continua essent la font de la nostra dignitat com a persones»? (LS 119).

«*No podem esperar que l'ésser humà se senti responsable del món si, ahora, no reconeixem i valorem la seva capacitat peculiar de coneixement, voluntat, llibertat i responsabilitat*» (LS 118).

- **A parer teu, què dificulta que l'ésser humà se senti administrador responsable del do de la creació, i no pas el seu amo absolut?**
- **Què pots fer tu per aconseguir que la solidaritat entre els éssers humans sigui una característica del conjunt de la humanitat?**

edebé

Extracte del llibre *Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL*
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS